

Τι ζητούν από το υπουργείο Υποδομών ΕΣΒΥΚ, ΣΑΤΕ, ΣΕΓΜ και ΣΤΕΑΤ

2023/12/14 09:06 στην κατηγορία ΑΥΤΟ/ΔΡΟΜΟΙ

Συντονίζοντας τη συζήτηση σε συνέδριο για τον κατασκευαστικό κλάδο που πραγματοποιήθηκε χθες, **ο Πρόεδρος του ΣΑΤΕ και μέλος του ΔΣ του ΕΣΒΥΚ, κος Ανδρέας Γερακάκης** σημείωσε ότι αποτελεί κοινή διαπίστωση όλων όσων μετέχουν στην παραγωγή Τεχνικών Έργων ότι ο τομέας στην Ελλάδα στερείται τα τελευταία 30 χρόνια ενός ολοκληρωμένου και αξιόπιστου συστήματος αποτίμησης των συντελεστών παραγωγής, τιμολόγησης των τεχνικών έργων και τεκμηρίωσης της δαπάνης κατασκευής τους, σε συνδυασμό με ένα πλήρες σύστημα σύγχρονων και εναρμονισμένων τεχνικών προδιαγραφών, γεγονός που αποτελεί τροχοπέδη τόσο στην αντικειμενική και τεκμηριωμένη αντιμετώπιση του ζητήματος της πανθομολογούμενης ανόδου των τιμών και ανάλογης διαμόρφωσης των συντελεστών αναθεώρησης των συμβάσεων δημοσίων έργων – με τρόπο αδιαμφισβήτητο – όσο και στην ανάπτυξη του κλάδου με σύγχρονους όρους αφού αναγκάζεται να μένει στάσιμος σε πρακτικές και νόρμες 40ετίας.

Είκοσι (20) χρόνια οι Εργοληπτικές Οργανώσεις προσπαθούμε συστηματικά και με μεγάλο κόστος να πετύχουμε τα εύλογα και αυτονόητα που εφαρμόζονται σε πληθώρα άλλων χωρών, προετοιμάζοντας και προτείνοντας στις πολιτικές ηγεσίες του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών / πρ, ΥΠΕΧΩΔΕ βέλτιστες ευρωπαϊκές πρακτικές (από Γερμανία, Αυστρία, Ισπανία, Μ. Βρετανία) και συνέργειες με αντίστοιχους ευρωπαϊκούς οργανισμούς.

Ο κλάδος ζητά άμεση επανεξέταση των προγραμμάτων έργων, υιοθέτηση διεθνών καλών πρακτικών στα συστήματα δημοπράτησης των έργων, αξιοποίηση όλων των δυνατών χρηματοδοτικών πόρων και ενεργοποίηση των πρότυπων προτάσεων

Ελπίζω να μην απαιτηθεί να τις ξαναπαρουσιάσουμε σε ένα ακόμη συνέδριο, καθώς ήδη το λογισμικό και παραδοτέο που παρήχθη στο πλαίσιο ανάθεσης των

Εργοληπτικών Οργανώσεων σε ανεξάρτητο οίκο είναι «προϊκα» στην νέα Εταιρεία Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων & Μελετών», συμπλήρωσε ο κος Γερακάκης στην εισαγωγή του στο πάνελ που είχε ως αντικείμενο τη λειτουργία του Ν.Π.Ι.Δ. «Εταιρία Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων & Μελετών».

Παρουσιάζοντας τις προβλέψεις της ΚΥΑ που ρυθμίζει τη σύσταση και λειτουργία της «Εταιρία Προδιαγραφών και Τιμολόγησης Τεχνικών Έργων & Μελετών» – «ΕΠΤΤΕΜ» **ο κος Μάνος Βράϊλας, Γενικός Γραμματέας των ΣΑΤΕ και ΣΤΕΑΤ και Μέλος του ΔΣ του ΕΣΒΥΚ** τόνισε ότι «στόχος του φορέα είναι η ανάπτυξη, καθιέρωση, λειτουργία και διαρκής προσαρμογή και ενημέρωση ενός ομογενοποιημένου, ολοκληρωμένου, δυναμικού και αξιόπιστου συστήματος, το οποίο θέτει τη βάση για έναν αντικειμενικό μηχανισμό τιμοληψίας και ένα σύστημα αποτίμησης των συντελεστών παραγωγής δομικών έργων με τη λειτουργία μιας διαδικτυακής πύλης» ενώ τα βασικά αντικείμενα που ξεχώρισε ως ιδιαίτερα σημαντικά είναι

«Η εγκαθίδρυση ενός αξιόπιστου μηχανισμού τιμοληψίας και παρακολούθησης των τιμών για τα δομικά υλικά, τα μισθώματα μηχανημάτων και τα ωρομίσθια του εργατοτεχνικού προσωπικού και η χρήση τυποποιημένων περιγραφικών άρθρων τιμολογίου και αντίστοιχων αναλύσεων τιμών/τεχνικών προδιαγραφών, καθώς και μεθοδολογία αντικειμενικού προσδιορισμού μισθωμάτων μηχανημάτων έργων».

Αναφερόμενος στο Παρατηρητήριο Τιμών που αποσκοπεί στην αυτοματοποιημένη ηλεκτρονική αποτύπωση, συλλογή, τήρηση και διάθεση με ενιαίο τρόπο των τιμών των συντελεστών παραγωγής τεχνικών έργων επεσήμανε τον κομβικό του ρόλο για την επιτυχή λειτουργία του νέου φορέα για την έναρξη λειτουργίας του οποίου ζήτησε «να ορισθούν επιτέλους και οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Υποδομών στο ΔΣ του».

Αναλύοντας το πρόσφατο εγχείρημα των Εργοληπτικών Οργανώσεων προκειμένου να αποδείξουν ότι είναι δυνατή, σε εύλογο χρονικό διάστημα, η δημιουργία της κρίσιμης βασικής υποδομής ενός συστήματος κοστολόγησης αλλά και η υλοποίηση του πληροφοριακού συστήματος που θα το υποστηρίζει – υπό ένα πλαίσιο συνεισφοράς τους στην προσπάθεια καθιέρωσης ενός αξιόπιστου, αντικειμενικού και διαφανούς συστήματος κοστολόγησης των εργασιών και υπολογισμού συντελεστών αναθεώρησης στα δημόσια έργα – **ο Αντιπρόεδρος του ΣΑΤΕ κος Ι. Κράβαρης** τόνισε την κρισιμότητα τριών συνιστωσών: «Διαμόρφωση νέων αναλύσεων άρθρων εργασιών με τα επικαιροποιημένα τεχνολογικά χαρακτηριστικά να ενσωματώνονται σε αυτές, διαφάνεια σε όλη τη διάρκεια λειτουργίας του συστήματος και οργάνωση τιμοληψίας των τιμών των συντελεστών παραγωγής στα τεχνικά έργα και ιδίως των υλικών» και συμπλήρωσε «Οι πρώτες δύο συνθήκες διασφαλίζονται απόλυτα στο έργο που οι Ε.Ο ανέθεσαν και υλοποίησε ανεξάρτητος οίκος με την ανάπτυξη ειδικού λογισμικού για την αυτοματοποίηση των διαδικασιών, υπολογισμών και εκτυπώσεων.

Απομένει στην νέα εταιρεία να διασφαλίσει την οργάνωση της τιμοληψίας».

Εκπροσωπώντας τον ΣΕΓΜ **ο κος Παναγής Τονιόλος, μέλος των ΔΣ του ΕΣΒΥΚ και του ΣΕΓΜ**, τόνισε τη σημαντικότητα της ψηφιακής πραγματικότητας, η οποία θα πρέπει σταδιακά να κατακτά τη θέση της και στην ελληνική πραγματικότητα παραγωγής των τεχνικών έργων, ενώ επεσήμανε ότι αυτή η διαδικασία οφείλει να είναι σταδιακή, σύμφωνα με τη στόχευση που θα πρέπει να τεθεί και όχι ένα άλμα που δεν θα έχει συνέχεια, που δυστυχώς είναι σύνηθες στην Ελλάδα. Αναφορικά με την πρόοδο αναθεώρησης των Τεχνικών Προδιαγραφών πληροφόρησε ότι ήδη 370 Τεχνικές Προδιαγραφές έχουν επικαιροποιηθεί και πρότεινε να εκκινήσει η διαδικασία σύνταξης αναλύσεων τιμών των σχετιζόμενων με αυτές άρθρων τιμολογίων.

Κατά τη συζήτηση του 2ου στρογγυλού τραπέζιου, το οποίο συντόνισε **ο Ομότιμος καθηγητής ΕΜΠ και Πρόεδρος του ΕΣΒΥΚ κ. Σέργιος Λαμπρόπουλος** και συμμετείχαν εκπρόσωποι των μεγάλων κατασκευαστικών ομίλων, τέθηκαν επί τάπητος οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η εγχώρια κατασκευαστική βιομηχανία.

Ο κος Τάσος Αρανίτης, Γενικός Δ/ντης στην ΙΝΤΡΑΚΑΤ και στην ΑΚΤΩΡ, ανέλυσε το στάδιο που διανύει σήμερα ο κατασκευαστικός κλάδος μετά από τα συνεχόμενα χρόνια ύφεσης, αναδεικνύοντας τις βασικές ανάγκες του και υπό ποιες προϋποθέσεις μπορεί να προωθηθεί η περαιτέρω ανάπτυξή του. «Το σημείο που διανύουμε είναι σημείο καμπής: Υπάρχει σημαντικό ανεκτέλεστο 17 δις ευρώ στις μεγάλες εταιρείες που μπορεί τα αμέσως επόμενα έτη να μεγαλώσει ακόμη και κατά 10 δις., γεγονός που επί της αρχής δημιουργεί ικανό περιθώριο προγραμματισμού υλοποίησης των έργων σε μία 5ετία ή και 10ετία.

Ωστόσο από την άλλη υπάρχουν σφιχτά χρονοδιαγράμματα και ζητήματα αμφίβολης εξασφάλισης της χρηματοδότησης που εν μέρει ανατρέπουν την εικόνα. Θα πρέπει να εντοπιστούν λύσεις αναχρηματοδότησης για όσα έργα έχουν τιμολογηθεί σε άλλες εποχές και συνθήκες, καθότι ο κλάδος δεν μπορεί να σηκώνει μόνος του το βάρος της ραγδαίας αλλαγής των συνθηκών της αγοράς. Και οι λύσεις πρέπει να δοθούν συνεργατικά: Πολιτεία, Κατασκευαστές, Μελετητές».

Ο κος Αντώνης Μιτζάλης, Εντεταλμένος Σύμβουλος και Εκτελεστικό Μέλος στον Όμιλο ΑΒΑΞ, επεσήμανε συγκεκριμένες δραστηριότητες που ένας κατασκευαστικός όμιλος μπορεί και πρέπει να ψηφιοποιήσει ώστε να αναβαθμίσει τον τρόπο λειτουργίας του καθώς και την εκτέλεση των τεχνικών έργων που αναλαμβάνει. Αναφέρθηκε στην χρησιμότητα του BIM όχι μόνο κατά τη διάρκεια εκτέλεσης ενός έργου αλλά πριν και μετά την εκτέλεσή του. Σημείωσε ωστόσο ότι:

«Στην Ελλάδα ακολουθούμε ανάποδο δρόμο: Αντί να απαντήσουμε στην ερώτηση πόσο κοστίζει αυτό που θέλουμε να κατασκευάσουμε, απαντάμε στην ερώτηση τι

μπορούμε να κατασκευάσουμε με αυτόν τον προϋπολογισμό. Και σε αυτή την παγίδα πέφτουμε όλες οι τεχνικές εταιρείες συμπιέζοντας χρονοδιαγράμματα και πόρους που αντικειμενικά δεν βγαίνουν.

Για αυτό και οι καθυστερήσεις και οι ζημίες». Παράλληλα, αναφέρθηκε στα πλεονεκτήματα που παρουσιάζει η ενεργοποίηση του κατασκευαστή ήδη από τα πρώιμα στάδια ωρίμανσης ενός έργου (Early Contractor Involvement), πλεονεκτήματα σε όρους χρόνου και κόστους υλοποίησης που οφείλονται στη δυνατότητα σύνταξης σωστού προϋπολογισμού.

Ο κος Αντώνης Παπαντωνίου, Εντεταλμένος Σύμβουλος - Γενικός Διευθυντής στην ΜΕΤΚΑ, αναφέρθηκε στην 12ετή ύφεση που γνώρισε ο κλάδος με αποτέλεσμα να μην υπάρχει το κίνητρο να συμβαδίσει με τις τεχνολογικές εξελίξεις που ακολούθησαν οι εταιρείες σε άλλες χώρες. «Σήμερα ωστόσο το φορτίο που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε ως κλάδος - Δημόσια Διοίκηση, Μελετητές και Κατασκευαστές - αποτελείται από: νέα έργα, έργα συντηρήσεων, έργα ανακατασκευών λόγω ελλιπούς συντήρησης, έργα ενεργειακής αναβάθμισης και έργα λόγω κλιματικής αλλαγής. Προφανώς απαιτείται πολύ καλός προγραμματισμός και σχεδιασμός για να αντιμετωπιστεί αυτός ο όγκος έργων που οφείλουμε ως χώρα να παράξουμε.

Μία λύση θα ήταν περισσότερα έργα να κατασκευάζονται με το σύστημα μελέτη / κατασκευή υπό δύο προϋποθέσεις: να υπάρχουν πολύ καλές προμελέτες και διαφανής διαδικασία ανάθεσης. Εάν αυτές οι προϋποθέσεις διασφαλίζονται η μελέτη/κατασκευή, καθώς και κάθε άλλο σύστημα που επιτρέπει την νωρίτερη συμμετοχή / ενεργοποίηση του κατασκευαστή κατά το στάδιο προετοιμασίας των μελετών του έργου, επιτυγχάνει το value engineering που σήμερα περισσότερο από ποτέ έχει ανάγκη η χώρα».

Η κα Δέσποινα Καλλιδρομίτου, Πρόεδρος του ΣΕΓΜ, επεσήμανε ότι «Η διαμόρφωση ενός στρατηγικού σχεδιασμού με ολιστική προσέγγιση για όλα τα έργα και με τη συμμετοχή όλων των φορέων, είναι κομβική και καθώς οι μελέτες αποτελούν την ραχοκοκαλιά ενός επιτυχημένου έργου, ο μελετητής είναι απαραίτητο να συμμετέχει σε αυτόν τον Αρχικό Στρατηγικό σχεδιασμό των έργων υποδομής». Τόνισε ότι στα έργα πρέπει να υπάρχει μια προτεραιοποίηση και ολοκληρωμένη προσέγγιση όλων των απαιτούμενων έργων λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και το κοινωνικό σύνολο.

Συνέχισε, αναφέροντας ότι για την επιτυχή υλοποίηση ενός τεχνικού έργου χρειάζονται ορθές και άρτιες μελέτες και κατά συνέπεια θα πρέπει να επικεντρωθούμε στη διασφάλιση εκείνων των συνθηκών και προϋποθέσεων αλλά και των θεσμικών ρυθμίσεων που θα οδηγήσουν στην αρτιότητα και την έγκαιρη ολοκλήρωση των μελετών.

Ταυτόχρονα, τόνισε ότι θα πρέπει να επιλυθεί το ζήτημα της έλλειψης του απαιτούμενου τεχνικού και επιστημονικού προσωπικού, φαινόμενο που διατρέχει και τον μελετητικό κλάδο, με αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών στα περισσότερα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ανάλογα με τις ανάγκες της αγοράς, αλλά και με προγράμματα κατάρτισης και επιμόρφωσης του μελετητικού και κατασκευαστικού δυναμικού της Χώρας.

Ο κος Γεώργιος Συριανός, Διευθύνων Σύμβουλος της ΑΚΤΩΡ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΕΙΣ, Πρόεδρος του ΣΤΕΑΤ και μέλος του Δ.Σ. του ΕΣΒΥΚ περιέγραψε τους τρόπους που θα επιτευχθεί η πλήρης αξιοποίηση των υφιστάμενων πηγών χρηματοδότησης. Ιδιαίτερη επισήμανση έγινε : «Πρώτον, για τους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης με την ανάγκη αναδιάρθρωσης σε συνδυασμό με την παράταση του χρόνου εφαρμογής του την οποία ζητούν και άλλες χώρες.

Και δεύτερον, για την ανάγκη τροποποίησης των προβλέψεων που υπήρξαν στην αρχή της οικονομικής κρίσης, ώστε τα μεγάλα ποσά που καταβάλλονται κατά την ανάληψη έργου Παραχώρησης (upfront fee), να διατίθενται για την εκτέλεση έργων μέσω Ταμείου που θα ιδρυθεί και όχι για την αποπληρωμή του δημόσιου χρέους». Περαιτέρω, αναφέρθηκε στην μεγάλη ανάγκη προώθησης των Πρότυπων Προτάσεων, με την αξιολόγηση της πρώτης κατατεθείσας και την διαμόρφωση συνθηκών περαιτέρω εφαρμογής του θεσμού σε περιοχές ειδικότερα όπως η Αττική με τεράστια περιβαλλοντικά προβλήματα, με σοβαρές επιπτώσεις στην υγεία, και με οικονομικά προβλήματα, τα οποία σε δέκα χρόνια αν δεν ληφθούν άμεσα μέτρα θα είναι ανυπέρβλητα.

Στη συζήτηση που ακολούθησε τονίσθηκε η ανάγκη εθνικού σχεδιασμού των έργων υποδομών με τη σύμπραξη όλων (Κυβέρνησης, μελετητών, κατασκευαστών κλπ.), άμεσης επανεξέτασης των προγραμμάτων έργων, υιοθέτησης διεθνών καλών πρακτικών στα συστήματα δημοπράτησης των έργων, αξιοποίησης όλων των δυνατών χρηματοδοτικών πόρων και ενεργοποίησης των πρότυπων προτάσεων.